שיקולים פוליטיים: עמדת בן-גוריון לגבי שילוב הפלי"ם בפעילות המוסד לעליה ב'

ערך: יהודה בן-צור

"ראשוני הפעילים שעסקו בהעפלה עוד בטרם הוקם המוסד (לעליה ב') היו אנשי הקיבוץ המאוחד. רובם נהו אחרי מנהיגותו של יצחק טבנקין שנודע באקטיביזם שלו. ליריבות בינו לבן-גוריון היו השלכות מרחיקות לכת לא רק בפעילות המוסד ובשילובו של הפלמ"ח בו, אלא גם בפירוקו עם הקמת צה"ל. אביגור סיפר ליעקב אגמון בתכניתו "שאלות אישיות" כי בן-גוריון התנגד בכל תוקף לשלב את הפלי"ם בפעילות עלייה ב'. אביגור התעקש והפלי"ם, כמו גם 'הגדעונים', הוו נדבך חשוב בהעפלה. לעומת זאת התעקש בן-גוריון למנות אנשים מהימנים (אנ"ש) לפיקוד על ספינות המעפילים הגדולות או אלה שמסען היה כרוך בסיכונים גדולים: יוסי הראל ('אקסודוס' ו'הפאנים') ולובה אליאב ('אולואה'). אך לכל כלל יש יוצא מן הכלל וכזה היה זאב שינד, שעמידתו האמיצה בפגישתו הראשונה, שבתה את לבו של בן-גוריון. הוא מינה אותו לימים למנהל הכללי של משרד הביטחון אף שלא היה חבר מפא"י. " [1].

זאב שינד, שכינויו היה 'דני', "גויס ל"מוסד לעליה ב' מקיבוצו איילת השחר. היה מותיקי המוסד עוד מימי האוניה 'וולוס'. עשה בענייני המוסד בקושטא בשנים 1941-4. ב-1945 נשלח מטעם המוסד לארה"ב, שם עסק ברכישת האוניות הגדולות: 'פרזידנט וורפיליד' ('אקסודוס') ושתי 'הפאנים'. עם קום המדינה היה ממקימי חברת הספנות הלאומית 'צים'.
'המוסד לעלייה ב' - 'יומן המבצעים – פאריס 1947, עמ' 183.

[1] . חיים שנהב, **'המנדט ושברו'**. 'עם עובד', 2007. עמ' 273.